

HÀU VÀ KHÂM

Khoá Lễ Chủ Nhật Hàng Tuần – Chùa Pháp Vũ, Florida – Ngày 25.08.2024

Lý Ngọc Nga ghi chép bài Sư Giác Nguyên giảng

Kính bạch Chư Tôn Đức Tăng Ni, kính thưa các vị Phật tử,

Tôi nghe các vị vỗ tay tôi không có vui, bởi vì tôi nhớ có chuyện người ta nói trong các con vật, cái con mà được người ta vinh danh nhiều nhất là con muỗi. Nó đi đâu cũng vỗ tay. Con muỗi là con đi đâu cũng được người ta vỗ tay. Cái con thứ hai đó cũng được xem là đệ nhất thông tuệ đó là con kiến. Ai làm gì cũng hỏi ý kiến. Không ai hỏi ý kiến con người hết. Làm gì cũng hỏi ý kiến trước, đúng không? Cho nên mình thấy con kiến, con ruồi, con muỗi chứ nó quan trọng lắm luôn. Bởi vậy tôi đi đâu thấy ai vỗ tay, cũng coi tôi như con muỗi vậy đó.

Thưa bà con, ở đây ai mà nghiên cứu về Phật giáo Bắc-truyền, nghiên cứu về Trung-Quán, về Câu-Xá, đặc biệt là nghiên cứu về các Ngài như là Thanh Biện hay là Trần Na, Mãn Minh, Pháp Xứng, Tâm Triệu, Các Tạng thì đều biết chữ rất là đặc biệt của Ngài Các Tạng.

Ngài nói là trong cuộc tu học nói riêng, mà toàn bộ đời sống nói chung, nó có một chữ rất là quan trọng, mà tất cả những người tin Phật, tu Phật, học Phật đều phải biết. Và trước khi nó đến hai chữ đó, tôi xin nhắc lại những chữ mà được xem là thu tóm toàn bộ nền văn minh Trung Hoa, và cũng như là thu tóm lại lộ trình sống đạo và làm người của Phật tử. Ai nghe tôi giảng chắc nhớ chữ đó.

Đó là chữ **Kinh, Quyền, Hành, Tàng**.

Ở đây, có ai trong đây biết bốn chữ đó không?

Chữ "Kinh" ở đây là gì?

Sống là phải có nguyên tắc, phải có nguyên tắc. Cho nên một ông Tây nói câu thế này. Ông nói: "Cạnh tranh là luật của rừng sâu, nhưng mà hợp tác là luật của xã hội". Hay lắm! Cho nên sống là nguyên tắc, phải có nguyên tắc. Cho nên chữ đầu tiên là chữ "Kinh".

Chữ thứ hai là chữ "Quyền".

Mình sống không có nguyên tắc là không được. Mình là con người văn minh mà! Sống phải có nguyên tắc, nhưng mà cứ khư khư nguyên tắc mình là robot. Có lý phải có tình chứ! Như vậy, chúng ta cần chữ thứ hai là chữ "Quyền". Chữ "Quyền" ở đây có nghĩa là "quyền biến". Cho nên chữ đầu tiên chữ "Kinh". Quan

trọng lắm! Sống phải có nguyên tắc. Đạo và đời phải có nguyên tắc. Tình bạn bè, rồi xin lỗi, dân bạn nhậu với nhau cũng phải có nguyên tắc. Không có cái vụ mà đứng dậy đi tiêu khi người ta trả tiền. Ví dụ như vậy. Ví dụ nhưng mà đó cũng là nguyên tắc. Đi nhậu cũng phải có luật, trong sòng bài cũng phải có luật, du đảng xăm trở hồ báo cũng phải có luật, trong chùa miếu Tăng-Ni cũng phải có luật, Phật-tử trai soạn văn nghệ cũng phải có luật. Chứ không thôi nó loạn sao?

Chuyện đầu tiên ta có chữ "Kinh". Nhưng mà chữ "Quyền" là sự linh hoạt (reflexive). Linh hoạt, chứ không thôi mình cứ cứng ngắt.

Chữ thứ ba đó là chữ "Hành".

Tức là mình biết lúc nào là lúc dần thân, lúc nào là lúc hành động, chứ không phải lúc nào cũng xông xáo, vồn vã là không được. Lúc nào là lúc hành động? Ngay cả cái chuyện mà mình làm chính trị cũng vậy. Lúc nào là lúc biểu tình, lúc nào là lúc mình phải lên làm việc với dân biểu, mấy ông nghị sĩ, lúc nào phải co cụm với nhau về mình viết báo, tổ chức buổi ăn cộng đồng để nói chuyện mang tính nội bộ, nhưng trường hợp nào mình cờ bạc um sùm. Trong chùa cũng vậy, bất cứ mọi tình huống, lúc nào là lúc dần thân, lúc nào là lúc hoạt động.

Và chữ cuối cùng là chữ "Tàng" – Lúc nào là lúc ẩn thân, giấu mặt.

Tổng chi chúng ta có bốn chữ:

- 1- "Kinh" là sống phải có nguyên tắc.
- 2- "Quyền" là phải có khả năng linh hoạt.
- 3- "Hành" biết rõ lúc nào là lúc dần thân hoạt động
- 4- "Tàng" lúc nào là lúc giấu mình, ẩn mặt.

Đó là mấy chữ quan trọng.

Thì hôm nay, trong bài giảng trưa nay ở Pháp Vũ, tôi xin gửi đến các vị hai chữ của Ngài Các Tạng, đó là chữ Hầu – Khâm.

Hai chữ đó quan trọng ghê lắm. Nó quan trọng đến mức tôi giải thích xong, bà con đứng dậy ra về vẫn kiếm được tiền xăng. Nó quan trọng đến mức như vậy.

Hầu là gì? Là yết hầu.

Khâm là cái này nè. Khâm là cái vạt áo.

Nói tới đây các vị thấy nó không quan trọng, đúng không? Thì Ngài Các Tạng Ngài nói, người tu phải biết hai chữ này. Ở trong bếp có cái quan trọng của trong bếp, ngoài vườn có chuyện quan trọng ở ngoài vườn, lên xe là trên xe phải có

chuyện quan trọng của trên xe, xuống dưới tiệm, vô trong quán phải có chuyện quan trọng ở trong quán. Không thể nào đem cái chuyện quan trọng ở trong nhà mình đem ra ngoài đường, mà đem chuyện quan trọng ngoài đường đem trong nhà. Chỗ nào cũng có chỗ quan trọng chỗ đó.

Cho nên xin hỏi bà con, cái yết hầu mà nói quan trọng? Quan trọng chứ. Quá quan trọng, phải không? Như các vị biết đễ vô đây [yết hầu] là chết. Yết hầu quan trọng lắm. Hoặc là người ta đâm thẳng, đâm ngay đây nè là khỏi cứu. Yết hầu quan trọng lắm. Như vậy yết hầu, chữ "hầu" đây là cái gì mà nó là những điểm quan trọng nội tại. Điểm quan trọng bề sâu bên trong thì người ta gọi là "hầu".

Còn "Khâm" là những quan trọng bên ngoài, thì gọi là "Khâm" – Cái vạt áo. Trong quý vị ngồi đây, đâu có ai dám nói vạt áo không quan trọng? Nhưng nếu mà vạt áo nó bị rách thì các vị có sao không? Không sao. Nó quan trọng đây là nó quan trọng chỗ nào? Vạt áo bị rách thì mình không chết, nhưng mình có dám đi ra đường với cái áo bị rách vạt hay không? Không, không dám. Dân thợ may thì biết chiết eo, xẻ tà rất là quan trọng. Cái vạt không thể nào coi thường. Đây. Thì ở đây cũng vậy. Ngài nói rằng trong đời sống mình phải biết lúc nào cái gì là ưu tiên một.

Chúng ta có một câu chuyện nhỏ thế này. Câu chuyện tôi kể chắc cũng cả ngàn lần rồi. Một hôm cô giáo đem vào lớp một lọ thủy tinh. Nghe cho kỹ. Một lọ thủy tinh và một túi cát, một nhánh cây, mấy vỏ sò, và một chai nước lọc. Một lọ thủy tinh, một nhánh cây khô, một nhúm vỏ sò, một túi cát và một chai nước lọc. Cô giáo hỏi: "Mấy em có cách nào đưa hết tất cả những cái này vào chai, vào cái lọ này đợc hay không?". Có hiểu câu chuyện này chưa? Thì học sinh, học trò, nó chia ra hai phe. Phe thứ nhất nó nói: "Thưa cô, đễ ẹc!". Phe thứ hai nó nói: "Thưa cô, làm sao mà nó đũ chỗ?". Thì cô mới kêu cái đám đễ ẹc, kêu mấy em bỏ vô đi cho cô coi. Thì nó bỏ vô thì lại là đúng. Nó nói "đễ ẹc" nhưng khi mà nó bỏ từng món vô thì nó không có chỗ. Thì cô mới hỏi cái đám mà nó nói không thể đó, thì cô nói: "Tại sao các em nói không thể?". "Đạ, thưa cô bởi vì không gian, lọ nhỏ như vậy mà đồ thì quá nhiều". Thì cô nói: "Mấy em thấy không? Mấy em thấy vấn đề các em nó nằm ở đâu? Một phe thì nói là quá đễ. Không, phe thứ nhất nói là không thể. Chưa gì hết mấy em chưa có thử mà mấy em nói vậy là nó không đợc. Đời không có thử mà phán Yes/No là không đợc. Còn mấy em mà nói là đễ, cuối cùng mấy em lại làm không đợc. Mấy em biết tại sao không? Mấy em không biết ưu tiên cho cái gì trước". Tôi nói đó là đám học trò, chứ tôi cũng nghi trước mặt tôi là các vị Cha, Chú ở đây không biết có ai bỏ hết cái mớ đó vô trong cái lọ đợc hay không. Tôi nhắc lại, một cái lọ thủy tinh, bên cạnh đó là một nhánh cây khô, một túi cát, một chai nước lọc, và mấy cái vỏ sò. Tôi xin nói trước, tất cả đều vô lọt hết, nhưng mà vô lọt cách nào, chúng ta phải ưu tiên cho cái gì trước. Theo các vị,

mình bỏ gì vô trước? (Phật-tử: Cát). Cát là không. Khi mình bỏ cát vô thì nó sẽ làm mất đi một đoạn bình rồi, nhánh cây sẽ không có chỗ nó lọt. (Phật-tử: nhánh cây). Nhánh cây? Đúng không ta? Rồi, tiếp theo? (Phật-tử: Vô sò). Rồi, vô sò. Rồi, tiếp theo? (Phật-tử: Cát). Cát, chắc không? (Phật-tử: Chắc!). Nhánh cây, vô sò... Dễ sợ không? Người cát, người nước. Nhưng mà tôi chỉ xin nhắc một chuyện, quý vị phải làm sao mà chiều dài của nhánh cây nó đi suốt cái bình mới được. Như vậy cả bình mới đúng. Đầu tiên nhánh cây vô trước cái đã, rồi tiếp theo đó là vô sò, bởi vì cái ông đó là dứt khoát không thể nào là khác. Ông phải là số hai. Còn số ba đó thì nước, rồi cuối cùng là cát. Nói chung là nước, cát, tôi nghĩ sao cũng được, ai trước cũng được. Cái chuyện đó không phải chuyện trẻ con đâu, chính là câu chuyện của người lớn chúng ta. Chúng ta không biết ưu tiên cho cái gì trước. Chúng ta có gia đình hay chưa? Nếu chưa thì ưu tiên cho cái gì trước. Chúng ta có gia đình rồi, nhưng mà có con chưa? Nếu chưa thì ưu tiên cho cái gì trước? Và nếu có con rồi, thì ưu tiên cho cái gì trước? Cái đó quan trọng ghê lắm.

Chúng ta là một người Phật tử, chúng ta có thời gian đi chùa hay không? Nếu mà không có thời gian, thì ưu tiên cho cái gì trước? Mà nếu có thời gian đi chùa, mình ưu tiên cho cái gì trước? Lớn chuyện lắm. Rất là lớn chuyện. Thường thì người ta khi không để ý cái đó, người ta không có tâm chú cái gì quan trọng. Một là người ta làm mất thời gian, cũng có việc nó làm được nhưng rất mất thời gian. Hai là làm không được. Một là làm được mà rất mất thời gian. Và đời chúng ta nó quá ngắn thì chúng ta không có đủ dài để mà mất thời gian. Và thứ hai tệ hơn mất thời gian đó là làm không được.

Cho nên trong kinh Viên Giác của Bắc Truyền có kể cho chúng ta câu chuyện nghe rất là dễ giận, nhưng mình tu mà mình dễ giận cũng hơi khó. Trong kinh Viên Giác nói thế này, khi con chó mà nó bị người ta ném đá thì nó nên giận cục đá hay giận người ném? Con chó khôn thì nó sẽ nhào tới nó tát người ném nó, nhưng mà con chó cỏ, con chó mà mấy dân nhậu nó thích, thì toàn là nó tát cục đá không hà. Từ chỗ đó có chuyện nhà quê như thế này. Ở những nhà có chó dữ hay cắn con nít, người ta đem trái mướp người ta luộc, người ta hấp- lộn, người ta nướng. Trái mướp người ta nướng xong bôi mỡ hành lên. Xong rồi người ta giấu sau lưng trái mướp nướng. Nó đang nóng như vậy người ta bôi mỡ hành lên, người ta cố ý đi ngang nhà, người ta cố ý chọc cho con chó nó nhào ra, nó sủa, nó cắn, thì lúc nó nhào ra người ta thấy trái mướp, thì các vị biết chuyện gì rồi phải không? Các vị có ăn canh mướp mà ăn vội chưa? Canh mướp mà xắt hơi dày dày, mới múc ra mà mình cắn vô là chết cái răng luôn, mà nói gì là nguyên trái mướp đem đi nướng xong rồi bôi mỡ hành lên thấy ra con chó nó phập một cái là coi như nó về nó để một tháng luôn.

Cho nên tôi muốn nói cái gì? Con chó khôn nó không có tấn công vật bị ném, vật mà ném cho nó, mà nó tấn công cái người cắn nó. Mình cũng vậy, trong đời sống mình phải ưu tiên cho cái việc gì? Mình toàn giải quyết vấn đề theo cái ngọn không, chứ không giải quyết theo cái gốc. Các vị nghe kịp không?

Tôi nhớ hoài chuyện mà có một ông ở Florida nè. Mùa Covid ở nhà buồn quá, ông đất rộng, cái ông làm farm trồng trái cây, mà sao trồng tới lúc hết Covid mà nó cứ ra trái non nó rụng, rồi có cây thì nó ra hoa rụng, ra trái non nó rụng, mà lẽ trồng nhiều quá cũng buồn, mới rủ bạn bè đi thăm các vườn ở dưới gần Miami. Thăm rồi học hỏi kinh nghiệm, rồi Online học hỏi Internet các cách hết mà không khá. Cuối cùng bữa đó buồn quá mời đám bạn tới cuối tuần nhậu nhẹt ở nhà, bạn nói: "Tôi nói thiệt với anh, tôi thấy chuyện này lâu rồi, mà tôi thấy không có tiện nói. Bây giờ tôi biết ông đã mấy ngày nay bôn ba khắp nơi tìm hiểu nghiên cứu cái farm của anh, thì bữa nay tôi nói thiệt. Cái Farm của anh cái gì cũng số một. Có vấn đề này trực trặc nè, anh đổi số phone đi". Anh bạn hỏi: "Sao kỳ vậy?". "Anh là chủ vườn farm, chủ vườn trồng trái cây, mà số phone anh là 23509 làm sao mà được? Vườn trái cây mà "hai, ba, năm, không, chín" (23509) bị ảnh hưởng đuôi số như vậy mà. Tôi gọi cho anh tôi nói: Chết cha, anh nội trái cây mà số như vậy làm sao! Rất là kỳ!".

Bởi vậy cho nên tôi nhắc chừng bà con ở đây. Làm farm mình phải lưu tâm tới cái gì nhưng mà đừng có lưu tâm số phone. Bởi vì đó là vấn đề tào lao. Vậy mà các vị, buổi chiều đó đôn đáo chạy đi mua số khác. Các vị nghĩ Phật-tử sao? Đa phần là như vậy. Tôi biết bà con ở đây nghe tưởng là chuyện tào lao. Không. Phật tử mình tu hành toàn là tu kiểu đó không. Bình thường không có niệm Phật, không có nghe Pháp, toàn là ăn nhậu, rồi tùm lum tà la hết. Rồi câu cá, rồi lobster. Tới hỏi ngáp ngáp mời thầy chùa tụng. Thì cái đó là sao? Đó là đổi số phone để mà cứu farm. Tin thiệt! Trời đất ơi! Đất đai, phân bón, tưới tẩm không coi, nước điện không coi, đi đổi số phone, mà cái số chả nhìn thấy ghê thiệt. Hỏi các vị 3-4-5 mà 0-9 thì còn cái gì nữa? Trời đất ơi, hỏi mấy người trồng cây! Phải không? Nhớ cái đó. Cái gì là ngọn? Cái gì là gốc? Còn nữa, còn nữa. Còn!

Thứ nhất là mình phải biết cái gì quan trọng. "Hầu" là cái gì quan trọng nhất. "Khâm" cái gì là ưu tiên tiếp theo. Đời sống là cái đó quan trọng lắm luôn. Muốn chăm sóc sức khỏe tiểu đường, cao máu, ung thư, bệnh trĩ, bệnh xã hội không cần biết, từ sức khỏe cho đến tâm linh, tinh thần, tài chánh, xã hội, tình cảm, gia đạo, đều phải biết ưu tiên cái gì trước. Đó là một chuyện.

Chuyện thứ hai, có trường hợp chúng ta ầu lăm. Một là làm theo mình thích, chứ không có chú ý tới cái mình cần. Thứ hai khoái nhanh. Không phải lúc nào cái

mình thích cũng ưu tiên, mà đôi lúc mình phải coi cái cần nó ưu tiên, và có những lúc mình phải biết bỏ cái cần để ưu tiên cho cái tối cần, đúng không? Là một. Thứ hai, có những cái mình thích nó tiện, nhưng mà mình quên rằng nó tiện mà nó có hiệu quả hay không. Xét lại. Rồi cái tiếp theo, có nhiều lúc mình thích nhanh. Mình nghe nó nhanh – chậm, nhưng mà chưa chắc. Tùy việc. Việc đó nó đòi hỏi phải 3 tháng là 3 tháng chứ mình không thể nhanh được.

Cho nên mình học đạo là gì? Ưu tiên cho cái gì trước. Rồi cái gì nữa? Đừng ham cái gì nhanh, đừng ham cái gì tiện! Tôi nhớ có cô đó cô dân miền Tây. Cô ra làm dâu miền Bắc. Bữa đó nhà sửa cái mái, thì bạn bè tới cũng leo trèo, sửa cũng đông, cũng 4-5 thanh niên. Rồi bữa đó có Bà Nội dưới quê bả ra Hà Nội bả chơi, rồi trong nhà thấy cũng đông người. Bà Má chồng với bả, với cô dâu miền Nam, hai mẹ con nấu ăn xong, rồi bả mới nói: "Con ra con mời Bà nội với BỐ, với đám thợ nó vô ăn cơm". Thì thay vì người ta ra mời đàng hoàng đi, bả đi bả gom: "Bà nội, Cha, tụi bây, vô ăn cơm". Tức là Bà Nội, rồi Cha (ngoài Nam đâu kêu "bố"). Bả ra bả mời, bả ra bả chóng nạnh như vậy nè: "Bà nội, Cha, tụi bây, vô ăn cơm". Thì các vị biết câu đó rất là kỳ. Câu đó không phải là câu mời, mà câu đó là câu chửi. Các vị tưởng tượng như là mình, cơm chay chùa Pháp Vũ mà ai ra mời cái đó là chết.

Cho nên tôi nhắc lại, chuyện đầu tiên biết cái gì là quan trọng nhất để ưu tiên. Thứ hai, lúc nào cần nhanh, lúc nào cần chậm, lúc nào cần đầy đủ, lúc nào cần vắn tắt, lúc nào cần trước, lúc nào cần sau, và có những lúc phải biết quên đi cái tiện, quên đi cái thích. Đó là kinh nghiệm sống, kinh nghiệm tu.

Tôi nhắc lại. Nói một vòng, nói võ ngoài bây giờ vô tới trong. Kinh nói: Vũ trụ có bao nhiêu, thế giới có bao nhiêu chúng sinh đi nữa, nhưng mà gom lại tất cả vấn đề của chúng ta thì chỉ gồm có mấy con số rất là nhỏ. Gom lại nhỏ nhất là phần "Tinh thần" và "Vật chất". Nói rộng ra một chút đó là Năm Uẩn. Uẩn ở đây mình tụng Bát Nhã Tâm Kinh thì biết có 5 Uẩn: Sắc, Thọ, Tưởng, Hành, Thức.

"Sắc" ở đây tôi nói luôn đi. Sắc tức là toàn bộ cái gì nó thuộc về vật chất. Đó là Sắc. Những gì mình thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng, và những gì mà 5 giác quan ghi nhận. Năm cái đó – mắt, tay, mũi, lưỡi, thân, rồi những cái gì mình thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng, thì tất cả những đó đều gọi là Sắc. Thí dụ như trước mắt mình là các vị thấy cái gì mà mình thấy được, mình nghe được, mình sờ được, thì cái đó gọi là Sắc. Các nhà nghiên cứu thì họ cho cái chữ Xác trong Hồn và Xác. Chữ Xác của tiếng Việt Nam mình nó có một cái tương quan với chữ "Sắc" ở trong tiếng Tàu. Tôi cũng nghi ngờ là như vậy nha. Rồi. Và mình thấy những chuyện mà xa xôi. Ví dụ như mặt trăng, mặt trời, nó xa thiệt, mình rờ không được, mình ngửi

không được, nhưng mà mình vẫn nhìn nó được, đúng không? Và mình có thể suy nghĩ về nó được. Như vậy thì nó vẫn nằm trong lục trần. Rồi chưa? Lục trần thì rộng quá, bây giờ ở đây đang nói Sắc thì tôi chỉ nói tới 5 Trần thôi. Đó là Sắc Uẩn.

Bà con ráng nghe nó khô, nhưng mà tôi muốn bà con ra khỏi đây bà con có khái niệm giáo lý. Mai một nghe Năm Uẩn là gì mình biết.

Sắc có nghĩa là những gì thuộc về vật chất trong và ngoài ta.

Thọ là tất cả những cái cảm giác khó chịu, dễ chịu, của thân và tâm. Ví dụ như ngứa ngứa hay là nóng nực, hay là dễ chịu, êm mát, hoặc là khó chịu của tâm lý như sợ hãi, tức tối, ghen tuông, thì tất cả những cái đó được gọi là "Thọ" hết. Thọ là cảm thọ, cảm giác.

Như vậy thì con người năm phần:

Thứ nhất là Sắc – Tất cả những gì thuộc về vật chất trong và ngoài ta.

Thứ hai là Thọ – Tất cả những cảm xúc, những cảm giác của thân, của tâm.

Thứ ba là Tưởng.

Cái này nó quan trọng. Tưởng cái gì? Là tất cả những opinions, những concepts, những knowledges, những experiences. Opinion – ý kiến, quan điểm; những standpoints – những lập trường; những concepts – những khái niệm; những knowledges – những kiến thức, những experiences – những kinh nghiệm. Kiến thức, hồi ức, khái niệm tất cả đều là Tưởng.

Chúng ta có là Einstein, chúng ta có là Stephen Hawking hay chúng ta có là ông bà Marie Curie, hay chúng ta có là Bach, Mozart, Chopin, hay chúng ta có là một ông xích lô, hay một bà bán vé số, biết chữ hay không biết chữ, thì những gì mà mình suy nghĩ, rồi mình có khái niệm, có ấn tượng, những gì thuộc về kiến thức, về hồi ức, thì tất cả cái đó đều là Tưởng hết. Cái biết, tư duy của một nhà khoa học, hay là tư duy của một con mèo, con chuột. Con chuột tại sao nó biết cái đó ăn được, ăn không được. Đó là Tưởng. Tại sao Đức Phật mình gọi nó là màu xanh mà không gọi nó là màu vàng? Đó là Tưởng. Vì sao vậy? Đó là cái hồi ức, là kiến thức, Cha Mẹ, gia đình, thầy bạn, trường lớp, xã hội, sách báo, truyền thông đã dạy cho mình biết cái đó đó. Cái màu đó là màu xanh. Mà cái màu đó người Việt gọi là màu xanh, nhưng mà dân tộc khác gọi là màu khác.

Tôi ví dụ như tiếng Việt Nam mình có chữ “giàu sang”. Chữ “sang” tiếng Việt Nam mình nó rất là đẹp. Nhưng người Pháp mà thấy chữ “sang” họ sợ, hiểu

không? “Sang” là gì? Là “máu”. Người Việt Nam đặt tên con là Loan rất là đẹp, nhưng mà Mỹ thấy chữ “loan” nó sợ. Người Việt Nam đặt tên con là Dung thì rất là đẹp, nhưng Mỹ nó thấy chữ “dung” thì nó nuốt không vô. Đấy. Chưa hết. Thằng Việt Nam mà nghe tả em ngồi dưới gốc bồ đề nghe gió thổi lao xao, nhưng mà thằng Mỹ nó nghe “lao xao” thì nó lại hiểu khác. Có hiểu không? Thằng Mỹ nó nghe chữ “lao xao” nó hiểu khác.

Trong khi người Việt Nam mình nghe chữ lao xao là mình thấy khác. Vậy mình thấy tất cả những gọi là Tướng, những cái đó giá trị hạn chế nhất định trong một không gian, thời gian nào đó, ở một nơi chốn khác thì nó có một giá trị khác. Thí dụ như mình thấy những món ăn của người Nhật, người Tàu chưa chắc ăn được. Mà những món ăn của người Pháp, người Việt chưa chắc ăn được. Nhưng Pháp có món kê là món blue cheese, món phô mai xanh. Cái món đó chùa Pháp Vũ đang mua một tấn về để làm cửa, bởi vì mùi của ông đó mà nấu lẩu mắm chay là kê là hết bàn đó. Cái mùi đó nấu ở đây mà ở ngoài Colonial còn nghe mùi đó. Đã lắm. Nhưng mà cái đó là nhiều dân tộc nó nghe nói blue cheese là nó có khóc. Tồi người Nhật quen ăn cá sống, nhưng rồi có những thực khách ăn không được. Rồi áo quần cũng vậy. Mình thấy cái đồ của Nhật mà đem cho thằng Tây, lấy đồ của thằng Tây mà cho Campuchia, lấy đồ Campuchia mà cho thằng Pháp thì khó lắm.

Cho nên cái đó là Tướng Uẩn. Nãy giờ Tôi không nói vô 5 Uẩn mà tôi nói nhiều về Tướng Uẩn cho các vị thấy cái chuyện phủ phàng là toàn bộ cái biết mình nó ghê gớm: về văn hóa, tôn giáo, chính trị, nghệ thuật, triết học, khoa học của mình thì trong nhà Phật gọi nó là Tướng. Là kiến thức, hồi ức, kinh nghiệm, trí nhớ trong các vị. Đó là Tướng.

Tiếp theo đó là Hành. Hành Uẩn là khía cạnh thiện – ác của mình. Hành là khía cạnh thiện ác trong tâm thức của mình. Trong mỗi suy nghĩ của mình, nó có cái khuynh hướng thiện hay là bất thiện. Có Tham, có Sân, có Si hay không, thì cái Tham, Sân, Si đó gọi là Hành Uẩn.

Cuối cùng là Thức Uẩn. Thức Uẩn là cái biết của 6 Căn: cái biết của mắt, cái biết của tai,...

Tôi nói vậy các vị nghe các vị sẽ giạt mình. Mình nói rằng quê hương, đất nước, dân tộc, thế giới, vũ trụ, châu lục, địa cầu, rừng núi, biển cả... Nói cho dữ dội. Trong kinh Phật nói rằng toàn bộ thế giới này nó chỉ là 6 Căn với 6 Trần thôi. Toàn bộ thế giới này nó chỉ là những gì mà ta có thể biết được thông qua 6 cửa: cửa mắt, cửa tai, cửa mũi, cửa lưỡi, cửa ý, cửa xúc giác và cửa tư duy. Không có cái gì nằm ngoài sáu cái này hết. Và do tiền kiếp, vô lượng kiếp, chúng ta đã có 6 cái này và

chúng ta đi tìm 6 Trần để chúng ta thưởng thức và hưởng thụ. Có một điều, cái phản ứng tâm lý của chúng ta trước 6 Trần Cảnh khi mà chúng ta thấy, chúng ta nhìn thấy, lắng nghe, ngửi mùi, ăn nếm, sờ chạm và tư duy, khi mà nhận biết 6 Trần chúng ta đã nhận biết bằng cái tâm thức lạnh hay là không lạnh. 6 Căn của mình đời trước nó đã có phản ứng tâm lý như thế nào mà để bây giờ chúng ta sanh ra cũng có 6 Căn giống nhau, nhưng có người, nhưng có chúng sanh nó mang tên là con gà, con chó, có những chúng sanh nó mang tên là con người, con trâu, con voi.

Ngày kia con gà con nó hỏi con gà Mẹ: "Mẹ ơi, tại sao con người nhiều cái tên hay quá: Loan, Dũng, Cường, Hùng, Kiều, Hương, Yến, Đào, Cúc, còn mình chỉ có một tên "gà" là sao Mẹ? Bà nói: "Không". Mình sống thì một tên, mà chết nhiều tên lắm con: gà nướng, gà chiên, gà rán, gà kho, gà xé phai, gà luộc, gà gỏi... Nó hơi muộn hơn một chút nhưng mà tên mình nhiều, chết rồi thì nó mới sang. Còn cái đám con người nó sang trước, hồi nó sống thì nó tùm lum tên, còn nó chết rồi kêu 'cái mã'. Hết. 'Cái hũ cốt'". Vô Pháp Vũ thấy mấy cái hũ, nó kêu vô hũ chứ nó kêu là cái gì? Ở lại gần mon men là "Công Tăng Tôn Nữ Nguyễn Thị Tồn Ten", nhưng mà tưởng sao? Là hũ hết.

Thì toàn bộ vũ trụ này nó chỉ nằm gọn trong đó mà cái phản ứng tâm lý của mình trước 6 Trần ra sao? Nghe cho kỹ câu này, phản ứng tâm lý của ta trước 6 Trần ra sao thì nó sẽ tạo ra cái hình hài, cái thân phận tương ứng với cái phản ứng đó trong một đời sau kiếp khác.

Mình sanh ra mình cũng là con người mà tại sao cũng là người mà đũa nó đen thui, uống sữa bao nhiêu vẫn đen, một đũa uống cà phê bao nhiêu nó vẫn trắng. Có hiểu không? Đấy. Một đũa có học cỡ nào nó vẫn dốt, một đũa không học vẫn giỏi. Đũa thì coi như là chim sa cá lặn, đũa thì cơm chiên cá mặn. Mình thấy cũng là con người, nhưng mà nó đũa vậy, đũa khác. Yeah. Thì cái phản ứng tâm lý của mình trong đời trước nó tạo ra Lục Căn của đời sau. Chưa hết. Do cái phản ứng tâm lý của mình trước Lục Trần đời trước, cho nên khiến cho Lục Trần của đời này nó như ý hay là bất toại. Tôi nói cái này không biết bao nhiêu lần.

Như ý và bất toại. Có những người sanh ra cũng có mắt, có tay, nhưng mà cả đời nó ở trong xóm lao động, xóm ổ chuột. Cái mùi mà họ nghe là mùi cống, mùi rác. Cái âm thanh họ nghe là tiếng ồn của xe, của tiếng chửi, tiếng đánh, tiếng còi. Rồi ăn thì sáng mì tôm, rau luộc, chiều đổi lại rau luộc, mì tôm. Ví dụ như vậy. Hễ có nhiều nó ăn. Cho nên 6 Căn biết toàn là 6 Trần bất toại. Có người coi như ăn thừa, kẻ ăn không hết, người lần không ra. Các vị biết, người ta tính thế này. Người ta cho mình thống kê. Cái này mới run nè. Thức ăn thừa của đám nhà giàu trên toàn

thế giới mỗi ngày đủ nuôi cả hàng ngàn người trên toàn thế giới. Các vị có tin chuyện đó không? Nghĩ cái đó mới ghê. Thức ăn dư của cái đám liêng đó đủ nuôi toàn bộ cái đám đói. Ấy thế mà, thực phẩm của dân Ethiopia Somali một tuần lễ như vậy chỉ được trung bình khoảng 10 kg. Mỗi người một tuần ăn nó có khoảng 10 kg. Mình 10 kg, mình coi cái thành phần mình run lăm. Trong đó gồm có hoa lá, củ rễ, rồi thịt cá, côn trùng, cào cào, châu chấu, bò cạp, dán chuột, gom hết được 10 kg. Gom hết được 10 kg, mà trong đó mình thấy thành phần. Mình thấy trong đó có cây lá, củ rễ mình thấy run rồi. Mà trong đó còn có cả côn trùng, có con bò cạp, con dán, con dế. Mà trong khi mình đây, mình ăn nửa, bỏ nửa. Mình có những thói quen rất là xấu. Ví dụ như mình đi chợ mà chỗ nào mình biết trả giá được là mình trả giá được một đồng cũng trả. Rồi mình vô nhà hàng mình ăn, mình bỏ mấy đồng mình thấy không tiếc. Có để ý cái đó không? Trong khi mình Việt Nam, tôi giảng bài này tôi không muốn bà con trở thành những người gọi là ki bo, bủn xỉn, nhưng tôi vẫn mong bà con tiết kiệm nhưng không bủn xỉn, hào phóng nhưng không hoang phí. Đó chính là tinh thần của người tu Phật.

Làm việc là phải tranh thủ thời gian nhưng không hấp tấp. Làm việc là phải biết thông thả, nhẹ nhàng, nhưng không có rờ mờ để mất thời gian. Có phân biệt được mấy cái này không? Biết cái gì là khinh, cái gì là trọng. Biết cái gì cần phải làm trước, cái gì phải làm sau; cái gì phải ưu tiên một, cái gì ưu tiên mười; cái gì là "Hầu", cái gì là "Khâm". Rất là quan trọng. Quan trọng lắm luôn.

Thì hôm nay tôi không có gì đãi bà con hết. Tôi chỉ hướng dẫn bà con cách cầm dao, cầm nĩa, cầm đĩa, cầm chén để mai này Chư Tôn Túc về đây, vị thì đem sushi, đem tempura, vị thì đồ ăn kim chi của Đại Hàn, vị thì đồ Pháp, đồ Nhật. Thì các vị biết tôi chỉ hướng dẫn các vị cách cầm dao, cầm nĩa, trải khăn sao cho nó sang, ngồi thế nào, hai bàn tay để đâu, để đâu trên đùi, để đâu trên bàn, sắp xếp muỗng đĩa sao cho hợp lý, sao cho văn minh. Trong bài giảng tôi chỉ giúp các vị được cái đó thôi, chứ tôi đâu biết các vị muốn ăn cái gì. Bữa nay nhằm ngày chay mà đem ra mà đem lobster sao mà nuốt? Không có răng mà ăn cua sao ăn? Đây.

Cho nên là chốt lại, trong bài giảng này là tôi chỉ mượn có hai chữ của Ngài Các Tạng thôi. Đó là chữ "Hầu" và chữ "Khâm". Sau đời sống phải biết cái gì là quan trọng. Và nhớ rằng không có lúc nào trong đời sống không là quan trọng. Vì sao? Nghe cho kỹ câu này. Không lúc nào trong đời sống không là quan trọng. Bởi vì giây phút nào chúng ta cũng có thể làm được những việc quan trọng. Và bà Teresa nói thế này: Nếu không làm được chuyện lớn, thì hãy làm chuyện nhỏ với một trái tim lớn. Còn người Việt mình không làm được chuyện lớn thì làm lớn chuyện. Thí dụ như vậy. Thì là tùy mình phản ứng thôi. Nói chuyện nhiều nó khác với nhiều chuyện. Hát hay nó không phải là hay hát.

Nói tới đó tôi nhớ có bà mỗi lần hát karaoke là chồng nó chạy ra sân, rồi hàng xóm hỏi: “Sao kỳ?”. Nói tôi không có ra, người ta tưởng tôi đánh bả. Bả là cái loại hay hát chứ không phải hát hay. Hát hay là người ta ngồi người ta lim dim, người ta đê mê thưởng thức, còn mỗi lần hát ông chồng chạy ra sân ông trốn là mình thấy cái đó người hay hát không phải người hát hay.

Thì tu học là biết cái gì là "Hầu", cái gì là "Khâm", biết ưu tiên cho cái gì. Và này tôi có nói, tức là cái câu nói rất dễ giận. Tôi rất thích câu chuyện đó – Cái phản ứng của con chó. Nó giải quyết người tấn công nó hay là giải quyết vật bị ném vào nó. Và khi mà cháy nhà thì mình phải giải quyết cái gì trước. Như có anh ở nhà quê có cái nhà cháy, mà người ta hô hào vô cứu người, cứu đồ nhà ảnh, ảnh nói không có cần làm gì hết, đứng yên đó, ảnh đứng ngay trước nhà: "Đứng yên, chỉ tháo cho tôi cánh cửa là được rồi". Thì cả xóm nó tưởng giấu vàng mới nhào vô. Nó hi hục nó tháo cánh cửa đem ra ngoài. Cái gì? Cái gì trông vậy? Ông la: “Từ từ từ từ! Coi kỹ nó cái gì?”. Ảnh ghi trên đó sinh nhật, tân gia, đám hỏi, đám giỗ, đám cưới của nguyên cái xóm nó nằm trong đó. Nguyên một năm ảnh đi ăn chực không, đâu có tồn tiền com. Thì đó các vị nghĩ? Hiểu không? Hiểu không? Quan trọng lắm. Thì các vị tưởng tượng là nguyên số người này mà cứ tân gia, sinh nhật, giỗ quải, thôi nôi mà mình cứ ăn chực từng nhà, từng nhà, thì các vị tưởng tượng coi có phải giáp năm không? Giáp năm luôn. Cho nên bây giờ ở Việt Nam mình nó đang có một cái phong trào, hồi đó là bán đất, sau đó là cho thuê đất, còn bây giờ nó đến cái phong trào ghê gớm hơn nữa, đó là hiến đất. Bà con chưa có nghe. Bán đất thì nghe rồi. Cho thuê đất là nghe rồi. Nhưng mà hiến đất bà con chưa có nghe, mà đó lại là tuyệt chiêu Thiếu Lâm Tự. Tuyệt chiêu là sao? Ảnh lựa miếng đất nào mà đất gò, đất phèn, mà trồng không được, ảnh hiến cái đó làm nghĩa trang. Hiến là chôn đất không có tốn tiền. Chỉ ảnh xin một chuyện thôi. Cho ảnh xin một chuyện thôi. Cho ảnh biết ngày giỗ của dòng họ, hiểu không? Ví dụ như cái cô này nè, cô đem chôn người thân của cô, tôi không có lấy một xu nào, tôi chỉ xin một năm trong nhà có bao nhiêu giỗ vậy đó. Người ta ít nhất giỗ người chôn này nè, tôi biết tôi thấp hương để tôi đến, để tôi ăn, rồi nguyên cái đám Pháp Vũ này cứ chôn đó là tôi xin ngày giỗ thôi. Thì các vị tưởng tượng là một năm mà 365 ngày, tôi đâu có làm ăn gì đâu, ăn rồi cứ mặc đồ Vest đi ăn giỗ thôi, thì hỏi có nghề nào nó ngon hơn cái nghề đó.

Cho nên tôi kể quý vị cháy nhà. Có nghĩa là mình phải biết cái gì là chuyện cốt tủy, cái gì là chuyện cốt lõi, cái gì là chuyện cốt tử, cái gì là chuyện quan trọng. Nhờ vậy, một là chúng ta có định hướng cho cuộc đời của mình, hai là mình xác định được cái gì quan trọng, mình sẽ tiết kiệm rất là nhiều thời gian, rất là nhiều công sức, và không để chuyện này nó lấn qua chuyện kia. Còn khi mình không có

xác định được cái gì là quan trọng, thì tôi nghĩ rất là khó. Một là mất thời gian. Hai là bỏ lỡ cơ hội. Và Tây có một câu nói rất là hay, ông thần cơ hội là một người bị sói, bị hói đầu phía sau. Tất cả những người đàn ông trên hành tinh này đa phần là hói phía trước, nhưng mà riêng ông thần cơ hội thì ông hói phía sau. Là vì sao? Gặp mặt ông mà không chụp, ông bước qua cái là chụp hụt, bởi vì không có tóc. Khiếp như vậy. Và Tây nó có câu khác cũng hay lắm. “Hãy gõ, cửa sẽ mở. Mà nếu tìm hoài không ra cửa, tự làm cửa mới để gõ”. Tôi thích những câu đó. “Thời thế tạo anh hùng, nhưng mà đôi khi anh hùng phải tạo thời thế”. Biết chuyện gì là quan trọng thì phải tận dụng phương tiện, điều kiện để làm, mà nếu nó không có, thì phải biết nghĩ ra cách, đây. Biết nghĩ ra cách để mà làm.

Thì tu hành cũng vậy. Mình nói mình không có thời gian tu học, thì mình tự hỏi lòng mình đi. Mình không có thời gian vô chùa, tụng kinh, nghe pháp, xem sách, xem kinh, trao dồi giáo lý, tìm hiểu Phật học, đúng không? Tự mình hỏi mình đi. Mình có thời giờ "chat" không? Mình có thời giờ "tám" không? Có thời giờ "tám". Mà ngộ lắm, "tám" thì có, "chat" thì có, cúng "phây" thì có, chứ cúng Phật thì không. Biết cúng "phây" không? Bên Thiên Chúa nhiều người họ ăn còn biết cảm ơn Chúa tùm lum. Bên Phật mình ăn cơm trừ ở chùa ra, chứ mình về nhà mình có biết tạ ơn không? Không. Mà cúng "phây" là có cúng. Biết cúng "phây" không? Đi uống cà phê cũng chụp hình: “Bữa nay uống cà phê sáng nè... hihi...”, “Rồi chiều nay ăn rau luộc với kho quẹt nè... hic, hic...”, “Chiều nay xui quá nồi cơm bị khét, nấu lại nồi hai... hic, hic...” Mà cúng Phật thì không. Tạ ơn Tam Bảo, chúng sanh, tạ ơn Cha Mẹ, Thầy Tổ thì không. Mà tào lao thì có. Đây. Cho nên làm ơn về bớt ba cái vụ cúng.

Tôi cũng mệt rồi. Chúng ta nghỉ. Hẹn kỳ sau. Tôi thề tôi mà về Pháp Vũ thuyết pháp như là con muỗi, như là con muỗi, đi tới đâu cũng được vỗ tay. OK. Cảm ơn.

 Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

 Kính mời nghe trực tiếp bài giảng tại đây:

[https://toaikhanh.com/audiotext.php?mp3=audio/2024-Florida/20240825.Ch%C3%B9a%20Ph%C3%A1p%20V%C5%A9%20\(25-08-24\)](https://toaikhanh.com/audiotext.php?mp3=audio/2024-Florida/20240825.Ch%C3%B9a%20Ph%C3%A1p%20V%C5%A9%20(25-08-24))

Chúng con xin Cúng dường Đức Thế Tôn, Pháp Bảo và Tăng Bảo bằng sự hành đạo. Con nguyện sự chia sẻ Giáo Pháp này là nhân duyên giúp cho hàng Phật-tử chúng con và gia quyến thoát khỏi sự Khổ Thân, thoát khỏi sự Khổ Tâm, đoạn tận

Phiền Nã, tránh mọi sự cảm dỗ hướng Tâm Đến Giác Ngộ, Giải Thoát Niết Bàn.

